

DIN ČUJ. / DERES REF: BEAIVI / DATO:
23/12482 10.11.2023

MIN ČUJ / VÅR REF: ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:
23/5757-2 Vegar Jakobsen Bæhr

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Høring - Forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2024/Sametingets høringsinnspill

Fiskeflåten i det tradisjonelt samiske bosettingsområdet består i stor grad av mindre fartøy. Sametinget mener derfor at interessene til den minste flåten ofte samsvarer med interessene til fiskerne og befolkningen i de samiske områdene.

Slik Sametinget forstår det har Fiskeridepartementet sendt ut på høring et forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2024 som innebærer en økning av omsetningskravet som grunnlag for full kongekrabbekvote fra 200.000 NOK til 400.000 NOK. Av hensyn til de minste båtenes driftsgrunnlag, samt bevaring av mulighetene for å kunne drive fiske i kombinasjon med andre næringer (mangesysleri), noe som har vært et viktig trekk ved den sjøsamiske kulturen, kan ikke Sametinget støtte direktoratets forslag om å øke omsetningskravet.

Videre mener Sametinget at forliket som ble inngått i forbindelse med fastsettelse av statsbudsjettet for 2022, hvor det ble vedtatt å opprettholde aktivitetskravet i kongekrabbefisket på 200 000 NOK, må tolkes slik at hverken regjeringen eller Fiskeridirektoratet (gjennom delegert kompetanse) har anledning til å vedta forslaget om å øke kravet før Storinget har gjort et nytt vedtak om øvre grense for aktivitetskravet. I forbindelse med fastsetting av regulering av fisket etter kongekrabbe i 2024 foreslår derfor Sametinget at aktivitetskravet i kongekrabbefisket ikke overstiger 200 000 NOK.

Generelt mener Sametinget at det er behov for å skjerme små fartøy mot konkurranse fra fartøy i større flåtegrupper, også i forbindelse med kongekrabbefisket. En økning av omsetningskravet vil være en måte å gi de største fartøyene et konkurransefortrinn, noe vi ser som lite hensiktsmessig, særlig om en skal forsøke å treffe forvaltningsmessige tiltak som bidrar til å styrke samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Videre foreslår Sametinget, etter enighet med den samiske fiskeriorganisasjonen Bivdu, at det innføres en differensiering av omsetningskravet for fisket etter kongekrabbe i 2024 med utgangspunkt i fartøyets størrelse etter følgende tabell:

Forslag til omsetningskrav for fiske av kongekrabbe i 2024		
10 meter og under	10,01 – 14,99 meter	Kvotefaktor
< 10 000 NOK	< 25 000 NOK	0,1
10 000 – 24 999 NOK	25 000 - 49 999 NOK	0,25
25 000 – 99 999 NOK	50 000 - 199 999 NOK	0,5
> 100 000 NOK	200 000 NOK	1

Forslaget innebærer at omsetningskravet for full kongekrabbekvote for fartøy på 10 meter og under settes til NOK 100 000 i 2024, og at omsetningskravet for fartøy over 10 meter settes til maksimalt NOK 200 000.

Helt siden opprettelse av kvoteregulert område for fangst av kongekrabbe har det vært et styrende prinsipp at de som er plaget av kongekrabben i sitt ordnære fiske må ha mulighet til inntekt fra kongekrabbefisket. Sametinget mener at reguleringene for 2024 må sikre at dette prinsippet fastholdes.

For at unngå at større fartøy skal se seg tjent med å fiske etter andre arter i kvoteregulert område for kongekrabbe med mål om å få størst mulig bifangst av kongekrabbe, foreslår Sametinget at det for kommersielt fiske etter andre arter i kvoteområdet for kongekrabbe fastsettes en øvre grense for bifangst av kongekrabbe på 3 % i kombinasjon med et maksimalt tillatt bifangstkvantum per fartøy (som eventuelt kan fastsettes i form av en gitt kvotefaktor).

Ved eventuell knapphet av kongekrabbe og påfølgende kvotenedgang er Sametingets holdning at i slike tider skal lokalbefolkningens fiske prioriteres over turistfiske. Sametinget foreslår derfor at avsetningen til turistfiskebedrifter reduseres og/eller fjernes til fordel for en innretning som hensyntar dette.

Stansen i fisket etter laks med faststående redskaper i sjøen i Berlevåg, Tana og Gamvik kommuner, samt ytre deler av kommunene Lebesby og Nordkapp fra 2021 og 2022 ble videreført i 2023. For Sametinget er det prinsipielt viktig å sørge for at disse sjølaksefiskerne ikke faller utenfor i beregningen av kongekrabbekvotegrunnlag for 2024. For å imøtekomme dette, samt i størst mulig grad bidra til videreføring av det kulturmessig viktige sjølaksefisket i øvrige deler av det kvoteregulerte området for kongekrabbe, foreslår Sametinget at omsetning fra sjølaksefisket i 2023 (inkludert pukcellaks) inngår som en del av kongekrabbekvotegrunnlaget og at grunnlaget til sjølaksefiskere i de områdene av Finnmark som har vært stengt i 2021, 2022 og 2023 gis med utgangspunkt i omsetningen i et av de fire siste årene før stengningen (valgfritt; enten 2017, 2018, 2019 eller 2020).

For Sametinget framstår det som helt tydelig, særlig i lys av den dramatiske reduksjonen i kvorerådet fra Havforskningsinstituttet, at det er behov for en helhetlig gjennomgang kongekrabbepolitikken, både for å evaluere prinsippene som legges til grunn for reguleringene og for evaluere effektene av den førte politikken. Sametinget anmoder derfor om at det gjøres en innsats for å få utarbeidet en ny stortingsmelding om adgangen til kommersielt fiske etter kongekrabbe i løpet av 2024 (som kan legges til grunn for reguleringene i kvoteåret 2025).

Sametinget vil gjennomføre konsultasjoner om fastsettelse av regulering for fangst av kongekrabbe i 2024 når høringsrunden er avsluttet, med mål om å oppnå enighet, noe som vil kunne medføre en viss justering av de nevnte reguleringsforslag.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Vegar Jakobsen Bæhr
ráđdeaddi/rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga.